

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ט' באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ב'

1. **משנה - כל כינויי נזירות כנזירות. מה הדוגמא לידות נזירות, ומה הדוגמאות לכינויי נזירות?**
ידות - האומר 'אהא' או 'אהא נאה' - הרי זה נזיר, אף אם לא פירש שכוונתו לנזירות.
כינויים - נזיק נזיח פזיח - הרי זה נזיר.
הריני כזה, הריני מסלסל, הריני מכלכל, הרי עלי לשלח פרע - הרי זה נזיר.
הרי עלי ציפורים - לר"מ: נזיר, לחכמים: אינו נזיר.
2. **מדוע נשנתה מסכת נזיר בסדר נשים?**
 'היה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר' - מי גרם לה לעבירה? יין, ואומר התנא לפיכך כל הרואה סוטה בקלקולה - יזיר עצמו מן היין.
3. **הגמרא מתקנת את לשון המשנה: 'כל כינויי נזירות כנזירות, וידות נזירות כנזירות, ואלו הן ידות ...' מדוע מפרשים בתחילה ידות ולא כינויים?**
 - א. **בהו"א תירצו: התנא מפרש תחילה את מה שסיים בו. כגון:**
 - א. **במה מדליקין ובמה אין מדליקין, אין מדליקין ב...**
 - ב. **במה טומנין ובמה אין טומנין, אין טומנין ב...**
 - ג. **במה אשה יוצאה ובמה אינה יוצאה, לא תצא אשה ב...****והקשו: הרי מצינו מקומות הפוכים, כגון:**
 - א. **במה בהמה יוצאה ובמה אינה יוצאה, ומפרש בתחילה במה יוצא גמל.**
 - ב. **יש נוחלין ומנחילין, נוחלין ולא מנחילין, מנחילין ולא נוחלין, לא נוחלין ולא מנחילין, ומפרש בתחילה אלו נוחלין ומנחילין.****אלא - בשלושת המקומות שפתח במה שסיים הטעם, כיון שעוסק באיסור האדם עצמו וכיון שהוא חמור פתח התנא באיסור. אבל לגבי בהמה שהאיסור נעשה על ידה פתח התנא בצד ההיתר. וכן לגבי נחלה הקדים התנא את דין הבן שהוא היורש העיקרי. וא"כ קשה מדוע כאן לא פתח בכינויים,**
 - ב. **אלא הטעם שפתח לפרש ידות, שכיון שהתנא למדם מדרשה, חביבים לו מחמת חידושם. אמנם פתח בתחילה בכינויים, כיון שמתחיל בעיקר הלשון המחייבת קרבן.**
4. **שנינו: האומר אהא - הרי זה נזיר. מדוע שלא נפרש כוונתו 'אהא בתענית'?**
ביאר שמואל: מדובר שהיה נזיר עובר לפניו.
רצו להוכיח מכך שהעמיד בנזיר עובר לפניו - שלדעת שמואל, ידים שאין מוכיחות לגמרי על כוונתו אין להם דין ידות, ונדחה: אם אין נזיר עובר לפניו אין לזה כלל דין יד.
ואין לומר שכוונתו אהיה בחיובו של נזיר זה ואפטרנו מקורבנותיו, כיון שטוען שאמר בליבו שמקבל נזירות. והחידוש הוא שלא אומרים שצריך פיו ולבו שוין.
5. **מה דרשו מהפסוק 'זה אלי ואנוהו'?**
אנאה לפניו במצות - אעשה לפניו סוכה נאה, לולב נאה, ציצית נאה, אכתוב לפניו ספר תורה נאה ואכרננו בשיראין נאים.
6. **מדוע לא מפרשים דבריו כשאמר 'אהא נאה' - אנאה לפניו במצות?**
אמר שמואל: מדובר שתפוס בשערך ואמר אנאה.
7. **כיצד אפשר לפרש 'נאה' על נזירות שהיא הרי 'מילתא דעבירה'?**
אפילו ר"א הקפר שאמר נזיר חוטא הוא, זה דווקא נזיר טמא שכיון שצריך למנות מחדש. שמא יעבור על נזירותו אבל נזיר טהור אינו קרוי חוטא.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי י' באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ג'

1. אלו אוקמיות העמיד שמואל לפרש המשנה?
 - א. הריני כזה - אע"פ שהוא תפוס בשערו אי"ז מספיק להחשיבו נזיר, ויש להעמיד כשנזיר עובר לפניו.
 - ב. הריני מסלסל - הטעם שאומרים שכוונתו לסלסול שיער - כמו שאמרה אמתא דבי רבי לאותו אדם: עד מתי אתה מסלסל בשערך, ולא אומרים שכוונתו לתורה, 'סלסלה ותרוממך' יש להעמיד גם כאן שתפוס בשערו.
 - ג. הריני מכלכל - הטעם שאומרים שכוונתו לכלכול שיער כמו ששינונו לענין השיעור להתחייב בהוצאה בשבת: סיד - ר' יהודה אומר: כדי לסוד כילכול - השיער שבצדעים, ולא אומרים שכוונתו לפרנס עניים כדכתיב: ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו, יש להעמיד גם כאן שתפוס בשערו.

2. שנינו: הרי עלי לשלח פרע - הרי זה נזיר. ומצינו ששילוח הוא לשון גידול 'שלחך פרדס רמונים' מדוע לא אומרים שהוא לשון העברה וסילוק כדכתיב: ושולח מים על פני חוצות?
 - א. ג"ש פרע פרע - בענין נזירות נאמר קדוש יהיה גדל פרע, ולגבי כהן הדיוט נאמר: ופרע לא ישלחו.
 - ב. גם שולח מים הוא לשון גידול שע"ז גדלים הפירות.

3. הרי עלי ציפרין - נחלקו ר"מ וחכמים האם נהיה נזיר, במה מחלוקתם?
 - א. ריש לקיש - ציפרין סמוכין לשיער בפסוק: 'עד די שעריה כנשרין רבה וטפרויה כצפרין' לר"מ אדם מתפיס בדבר הכתוב בסמוך לשון שאמר, ולרבנן: לא מתפיס אדם בדבר הסמוך.
 - ב. ר' יוחנן - לכ"ע לא מתפיס, וטעמו של ר"מ לחייבו כיון שחוששים שמה צפורי נזיר טמא קיבל עליו למקרה שיטמא ולכן משמע לשון נזירות, ואין לומר - שכוונתו לצפורי נדבה - שא"כ היה צריך לומר 'הרי עלי קן'.
ואין לומר - שכוונתו לצפורי מצורע - כיון שמדובר שהיה נזיר עובר לפניו.
ואין לומר - שכוונתו לפוטרו מקורבנותיו - כיון שמדובר שעבר נזיר טהור.

4. מה הנפק"מ בין ר' יוחנן לריש לקיש?

במקרה שאמר מפורש 'ציפרין הסמוכין לשער עלי', לר' יוחנן, אעפ"כ רק אם עבר לפניו נזיר הרי הוא נזיר. לריש לקיש כאן ברור דבריו אפילו אם אין נזיר עובר לפניו.

5. שנינו: האומר ימין - הרי זו שבועה. מה הטעם?
 - א. להו"א - משום דכתי': וירם ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בְּחַי העולם. והקשו שא"כ כיצד יש מ"ד הסובר שאין אדם תולה בדבר הסמוך.
 - ב. למסקנא - משום שימין עצמו נקרא שבועה, שנאמר: נשבע ה' בימינו. ואף האומר 'שמאל' זה שבועה - שנאמר: ובזרוע עוזו. כשנינו בברייתא.

6. משנה - האומר: הריני נזיר מן החרצנים, או שאמר: מן הזגים, וכן: ומן התגלחת, ומן הטומאה. הרי זה נזיר, וכל דקדוקי נזירות עליו. מי הוא התנא שחלק ע"ז בברייתא?

ר' שמעון הסובר: אינו חייב עד שידור מכולם. וטעמו מהפסוק מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג.
לרבנן - חייב בהכל אפילו נזר באחד מהן וטעמם מיתור הפסוק: 'מין ושכר יזיר'.
ולהלן יבואר מה כל אחד דרש מהפסוק השני?
ור' שמעון למד מפסוק זה - לאסור יין מצוה כיון הרשות.
ואין הכוונה ליין קידוש והבדלה שהרי אינו מושבע ועומד עליהם מהר סיני ובודאי הנזירות חלה על חיובם מדרבנן, אלא הכוונה לאדם שנשבע שלא ישתה יין ולאחמ"כ קיבל ע"ע נזירות ודינו שאסור לו לשתות.
ורבנן למדו זאת מ'ושכר' [ולהלן יבואר מה למד ר' שמעון מ'ושכר']

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי י"א באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ד'

1. מה למד ר' שמעון מייטור הפסוק 'ושכר'?
 - א. ללמד גזירה שוה 'שכר שכר' כשם שנזיר נאסר רק ביין ולא בשאר משקים משכרים, כך גם לגבי ביאת מקדש שהאיסור רק בשתויי יין. ודלא כר' יהודה שאומר: אכל דבילה קעילית, ושתה דבש וחלב, ונכנס למקדש - חייב.
 - ב. בדרך כלל אין איסור חל על איסור כגון: האוכל נבילה ביום הכפורים - פטור. אבל אעפ"כ נזיר השותה יין שנאסר באיסור נוסף לוקה פעמיים.
2. האם איסורי נזיר [כגון זג וחרצן] מצטרפים זה עם זה לכזית?

לרבנן מצטרפים, ולמדו זאת מהפסוק 'מחרצנים ועד זג'.
 לר' שמעון (שכבר דרש פסוק זה) לא שייך דין צירוף כיון שלוקה אף על כל שהו ודין כזית נאמר רק לגבי שגגת קרבן חטאת שאינו קיים בנזיר.
3. משנה - הריני כשמשון, כבן מנח, כבעל דלילה, כמי שעקר דלתות עזה, כמי שנקרו פלשתים את עיניו - הרי זה נזיר שמשון. מדוע צריך כל דוגמא?

מ'הריני כשמשון' אפשר לחשוב שכוונתו לשמשון אחר ואף כשמוסיף בן מנח יתכן שיש אחר שנקרא כך לכן צריך להוסיף כבעל דלילה וכו'.
4. משנה - מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון?

נזיר עולם - הכביד שערו מיקל בתער ומביא אז שלש בהמות חטאת עולה ושלמים כדון נזיר טהור שסיים, ואם נטמא מביא קרבן טומאה כרגיל.
 נזיר שמשון - הכביד שערו אינו מיקל, ואם נטמא אינו מביא קרבן טומאה.
5. ברייתא - האם לנזיר שמשון מותר להטמא למתים?

לר' יהודה - מותר, שכן מצינו בשמשון שנטמא. [להלן המקור].
 לר' שמעון - האומר נזיר שמשון - לא אמר כלום, שלא מצינו בשמשון שיצאת נזירות מפיו, אלא נקבעה ע"י מלאך.
 בה"א סברו - משנתנו האומרת שרק קרבן אינו מביא אבל נזירות משמע שחלה עליו אינה כר' יהודה הסובר שלכתחילה נטמא ובוודאי שאינה כר"ש.
 למסקנא - כר' יהודה היא, ואגב ששנה לגבי נזיר עולם אם נטמא, שנה גם לגבי נזיר שמשון אם נטמא.
6. האומר ככר זה אסור עלי בככור - רבי יעקב אוסר, ור' יוסי מתיר. במה נחלקו?
 - א. להו"א - האם צריך להתפיש דווקא בדבר הנידר, או אף בדבר שקדוש מחמת עצמו. [ולפ"ז רצו לתלות בהם המחלוקת האם יש 'נזיר שמשון']
 - ב. למסקנא - לכו"ע בעינן דבר הנידר, ר' יעקב אוסר כיון שמ'לה' - למדו לרבות את הבכור.
 - ור' יוסי סובר - שעדיף לרבות את המתפיש בחטאת ואשם - שכן מייחד הבהמה ע"י נדר ולמעט את הבכור - שאין מתפיסו בנדר.
 - ור' יעקב דוחה - שם בכור מתפיסו בנדר כדשינו - מנין לנו לדרוש לו בכור בתוך עדרו שמצוה עליו להקדישו? שנאמר: הזכר תקדישו.
 - ור' יוסי עונה - אף שמצוה להקדישו אבל קדוש הוא אף אם לא הקדישו.
7. ר' שמעון למד מלה' שכתוב לגבי נזיר, שראוי לקבל נזירות רק כאשר כוונתו לשם שמים. מהו המעשה שמצינו בענין זה?

אמר שמעון הצדיק: מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד, שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, אמרתי לו: בני, מה ראית לשחת שענך נאה זה? אמר לי: רועה הייתי לאבי בעירי, והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי, ופחי יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם, אמרתי לו: ריקה! מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, שסופך להיות רמה ותולעה? העבודה, שאגלחך לשמים! עמדתי ונשקתיו על ראשו, אמרתי לו: כמותך ירבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר: איש כי יפליא ... להזיר לה'.
8. אלו פסוקים בענין שמשון התבארו לשיטות התנאים?
 - א. לר' שמעון - 'כי נזיר אלוקים יהיה הנער מן הבטן' א"ז שאביו הצטוו להדירו, אלא המלאך הדירו בעצמו.
 - ב. לר' יהודה - המקור שנטמא למתים אין לומר מ'בלחי החמור הכיתי אלף איש' כיון שיתכן שרק זרק עליהם ולא נגע בהם.

אלא מ'יון מהם שלשים איש ויקח את חליצותם' ואין לומר שפשט את בגדיהם כשהיו גוססים, כיון שמקובל במסורת שקודם הרגם.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי י"ב באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ה'

1. אבשלום נזיר עולם היה שנאמר: 'ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלם את נדרי...' בכל כמה זמן היה מגלח את שערו?
 - א. רבי - אחת ל-12 חודש - שנא': ויהי מקץ ימים לימים, ולמד מבתי הר חומה ש'ימים' הכוונה 12 חודש.
 - ב. ר' נהוראי - מגלח אחת לל' יום, כשם שכהנים מגלחים כל ל' יום מחמת כובד וניוויל כך נזיר עולם.
 - ג. רבי יוסי - מגלח מערב שבת לערב שבת, שכן מצינו בבני מלכים שמגלחים מע"ש לע"ש.

2. לדעת ר' יוסי מה היה הבדל בין אבשלום לבין שאר אחיו שאף הם בני מלכים?
 - א. ביו"ט שבאמצע שבוע - אחיו מגלחים והוא לא.
 - ב. בכל ער"ש - אחיו מגלחים מהבוקר והוא רק לפנות ערב.

3. אלו קושיות הקשו על שיטת רבי?
 - א. רבי עצמו אמר לגבי בתי ערי חומה שאין לגאלם קודם 'ימים' ואין ימים פחות משנים, מדוע א"כ לא יאמר יומיים אף כאן? תירצו - כל הגזירה שוה היא שאבשלום גילח מחמת כובד שערן, וביומיים אין כובד שערות.
 - ב. מדוע לא אמר ש'ימים' היינו שנתיים כדכתיב: ויהי מקץ שנתיים ימים. תירצו - דנים מפסוק שנאמר בו רק ימים [בלי שנים].
 - ג. מדוע לא אמר כל ל' יום, דכתיב: עד חדש ימים. ותירצו כמו בשאלה הקודמת.
 - ד. מדוע לא אמר כל ג' חודשים מהפסוק 'מימים ימימה... ארבעת ימים בשנה' ותירצו - א. אין ללמוד ימים מימימה ומה שמצינו תנא דבי ר' ישמעאל: שלמד 'ושב הכהן' מ'ובא הכהן' כיון שדומים הם, - זה רק במקום שאין מילה זהה, אבל כאן יש. ב. מנין לומר שכל פעם היה זה לאחר תקופה זהה של ג' חודשים, יתכן שהיה מחולק באופן שונה.

4. 'מקץ ארבעים שנה' לאיזה חשבון הם נמנים?

לקץ מ' שנה ששאלו להן מלך. תנא: אותה שנה ששאלו להן מלך, היא שנת עשר לשמואל הרמתי.

5. משנה - סתם נזירות ל' יום. מה נחלקו בדבר המקור לזה?
 - א. רב מתנא - 'קדוש יהיה', יהיה בגמטריא 30.
 - ב. בר פדא - כנגד המילים 'נזיר' ו'נזרו' האמורים בתורה 29 פעמים, ולשיטתו סתם נזירות 29 יום. ורב מתנא לא למד מזה כיון שחלק מהמילים 'נזיר' באו ללמד הלכות כגון לאסור יין מצוה כיון רשות, שהנזירות חלה על נזירות וכדו', אמנם בר פדא עונה שהרי ודאי חד מהם אינו לדרשה, וכשם שהוא בא בשביל המנין כך כולם גם בשביל המנין.

6. אלו קושיות הקשו על בר פדא?
 - א. משנתנו 'סתם נזירות שלשים יום' - ותירצו: שנה כך התנא משום יום שלושים שמגלח ומביא קרבנותיו.
 - ב. תנן: מי שאמר הריני נזיר - מגלח יום שלשים ואחד. ותירצו: הרי בסיפא שנינו אם גילח ליום שלשים - יצא, וזה מסייע לרישא שנעשה כאומר 30 יום שלימין. ואין להקשות על רב מתנא את הסיפא, כיון שסבר שמקצת היום ככולו. ומה ששינונו: הריני נזיר שלשים יום, אם גילח יום ל' - לא יצא. כיון שהלשון ל' יום מיותר ובהכרח כוונתו לשלימין. בדף הבא יובא קושיות נוספות.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי י"ג באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ו'

1. אלו קושיות נוספות הקשו על שיטת בר פדא הסובר שסתם נזירות 29 יום?
 - א. **במשנה להלן:** מי שנזר ב' נזירויות - מגלח את הראשונה יום 31 והשניה ליום 61.
 - תירצו:** שהרי הסיפא: 'ואם גילח את הראשונה ליום 30 - מגלח את השניה ליום 60' מסייעת לבר פדא ולכך יש לפרש את הרישא באומר שלימים. **כיצד תתיישב הסיפא לרב מתנא** - יום שלושים עולה לנזירות ראשונה ולנזירות שניה ואע"פ שכבר התחדש לעיל ש'מקצת היום ככולו' כאן באו לחדש כך אף בשתי נזירויות.
 - ב. **המשך המשנה שם:** 'אם גילח יום 59 - יצא, שיום שלושים עולה לו מן המנין'. למה האריך הרי לשיטתו זה ברוד.
 - תירצו:** אכן בר פדא ממשנה זו סמך, ולכן יום 30 עולה למנין נזירות שניה.
 - ג. **משנה להלן:** נטמא יום 30 - סותר את הכל.
 - תירצו:** הרי הסיפא: 'רבי אליעזר אומר: אינו סותר אלא שבעה' [להזאת שלישי ושביעי] ואם צריך 30 שיסתור הכל - מוכח שנשלם ב 29.
 - כיצד תתיישב הסיפא לרב מתנא** - רבי אליעזר סבר מקצת היום ככולו אף בנטמא בתחילת היום קודם הבאת קורבנותיו.
 - ד. **המשך המשנה שם:** 'הריני נזיר 100 יום, נטמא יום 100 - סותר את הכל, רבי אליעזר אומר: אינו סותר אלא 30 יום'.
 - וקשה לרב מתנא** אם סבר ר"א מקצת היום ככולו יסתור רק שבעה.
 - וקשה לבר פדא** אם לא סבר מקצת היום ככולו, ליסתור הכל.
 - ותירצו** ר"א סבר אין מקצת היום ככולו והטעם שלא סותר הכל כיון שלמד מהפסוק 'וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו', שאם נטמא ביום מלאת נזרו - תן לו 'תורת נזיר' והיינו 30 יום.
2. מדוע היה הו"א שהמקבל עליו סתם נזירות ינהג שני ימים, ומה למסקנא?
 - א. **ר' יאשיה** - 'עד מלאת הימים' - שומעני מיעוט ימים שנים. תלמוד לומר: קדוש יהיה גדל פרע, אין גידול שער פחות משלושים.
 - ב. **רבי יונתן** - אין צריך לדרשת 'קדוש יהיה' כדי שלא נאמר שני ימים, כיון שנאמר 'עד מלאת הימים', ואלו הן ימים שצריכין למלאות - שלושים, שהוא חודש מלא. ומשמע עד יום מלאת = 29.
3. האם יש להעמיד את רב מתנא כרבי יאשיה, ואת בר פדא כרבי יונתן?
 - א. כיון שאמר לך רב מתנא: לכו"ע 30 ומחלוקת התנאים האם 'עד מלאות' הוא עד ועד בכלל.
4. על אלו עוד אפשרויות הגמרא דנה האם הם 'ימים שצריכין למלאות'?
 - א. אין לומר שבת הממלאות את השבוע - כיון שאין בשבוע חסרון.
 - ב. אין לומר שנה שיש שימיה מועטים ויש שימיה מרובים - כיון שאין מונים שנה לפי הימים שבה, כפי שדרשו 'לחדשי השנה', חדשים מחשבין לשנים, ולא ימים לשנים. [במשך שלש שנים מוסיפים חודש עיבור].

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת כי תצא תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ז'

1. משנה - אמר 'הריני נזיר אחת גדולה', וכן אם אמר 'הריני נזיר אחת קטנה', ואפילו אם אמר 'הריני נזיר מכאן ועד סוף העולם' - נזיר שלושים יום. מדוע שלא יהיה נזיר מכאן ועד סוף העולם דהיינו סוף חייו?
 א. כוונתו לומר קשה עלי הדבר כאילו נדרתי מכאן ועד סוף העולם. [ולהלן מקשים ע"ז]
 ב. רבא [להלן] - כיון שאמר 'אחת' בהכרח כוונתו לתקפה אחת.
2. שנינו: 'הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני', אומדים כמה ימים הולכים מכאן ועד מקום פלוני, פחות מ30 יום - נזיר 30, יותר - נזיר כמנין הימים. מדוע שלא נאמר גם כאן שכונתו קשה עלי הדבר כנזירות שזמנה כהליכה מכאן ועד מקום פלוני?
 רבא: שם מדובר שיצא בדרך אל אותו מקום, ומסתבר שכונתו שזכות הנזירות בדרך תשמור עליו.
 הטעם שאין לומר שכונתו שיהיה נזיר 30 כמה פעמים כמנין כל מרחק פרסא שבדרך, כיון שמדובר במקום שלא מונים פרסאות.
 הטעם שאין לומר שכונתו לנזירויות נפרדות כמנין תחנות הלילה שבדרך, כפי ששינונו: 'הריני נזיר כעפר הארץ וכשער ראש וכחול היס - הרי זה נזיר עולם, ומגלח אחד לשלושים יום',
 א. כיון שבדבר שיש לו קצבה כמו הדרך, לא שנינו.
 וראיה לזה - 'הריני נזיר כל ימי חיי, הריני נזיר עולם' - הרי זה נזיר עולם, ומותר לו להקל שערו אחת ל12 חודש.
 אבל אם נתן קצבה אפילו מאה שנה אפילו אלף שנים - אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם ואסור להקל שערו כל חייו.
 ב. רבה: שונים שערות שמובדלות זו מזו ולכן כוונתו לנזירויות נפרדות.
 ומה שלגבי ימים כתוב: 'ויהי ערב ויהי בקר יום אחד' אין הכוונה שמופרדים אלא ללמד שהיום והלילה נחשבים אחד לגבי שבת וי"ט.
3. משנה - הריני נזיר ויום אחד, הריני נזיר ושעה אחת, הריני נזיר ומחצה, ה"ז נזיר שתיים. מדוע הוצרך התנא לכל הדוגמאות?
 הריני נזיר ויום אחד - היינו חושבים רק בזה כיון שאין נזירות ליום אחד לכן מונה שתיים, אבל הריני נזיר ושעה אחת, ימנה 31 יום.
 הריני נזיר ושעה אחת - היינו חושבים רק בזה כיון שלא דקדק בדבריו שהרי אין נזירות לשעה, אבל אחת ומחצה שיש נזירות ל45 הו"א שמנה 45.
4. משנה - הריני נזיר שלושים יום ושעה אחת - נזיר שלושים ואחד יום, שאין נזירות לשעות. באיזה אופן העמיד רב את המשנה?
 דווקא כשאמר 'שלושים ואחד יום', אבל אמר 'שלושים יום ויום אחד' - נזיר שתיים. שכפל את המילה יום שלא לצורך ולקבל שתי נזירויות רב סבר כרבי עקיבא, [המובא להלן]
5. המוכר את הבית אינו כולל לא את הבור ולא את הדות הנמצאים בקרקע אע"פ שכתב לו 'עומקא ורומא', האם המוכר צריך לשלם לקונה עבור הדרך להגיע אל הבור?
 לר' עקיבא - צריך לקנות ממנו.
 לחכמים - אינו צריך כיון ששירים לעצמו.
 ומודה רבי עקיבא, בזמן שאמר לו חוץ מאלו, שאינו צריך ליקח לו דרך. כיון שמילים אלו מיותרות ובהכרח באו לשייר לעצמו דבר נוסף.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון ט"ו באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מיל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מיל או לפקס.

נזיר - ח'

1. משנה - אלו לשונות נזירויות שנינו?

- א. הריני נזיר כשער ראשי, וכעפר הארץ, וכחול הים - לת"ק: הרי זה נזיר עולם, ומגלח אחת לשלושים יום, כיון שכוונתו לנזירויות שונות. לרבי: נזירותו נמשכת תמיד. ורק אם אמר 'הרי עלי נזירויות כשער ראשי', וכעפר הארץ, וכחול הים, כוונתו לנזירויות שונות.
- ב. הריני נזיר כמלא הבית או כמלא הקופה, בודקין אותו, אם אמר לאחת גדולה התכוונתי - נזיר ל' יום בלבד, ואם אמר סתם נזרתי - רואין את הקופה כאילו היא מלאה חרדל, ונזיר כל ימיו.
- ג. הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני - אומדין כמה ימים הדרך מכאן עד מקום פלוני, אם פחות מל' יום - נזיר ל' יום, ואם לאו - נזיר כמנין הימים.
- ד. הריני נזיר כמנין ימות החמה - צריך לנהוג 365 תקופות נזירויות. אמר רבי יהודה: מעשה היה, כיון שהשלים מת.

2. רואין את הקופה כאילו מלאה חרדל, מדוע שלא יראו כאילו מלאה קישואין ודלועין ותהיה תקנה לנודר, שנזיר כמנין קישואים היכולים להכנס בקופה?

- א. חזקיה - משנתנו רק כדעת ר"ש שבלשון של ספק מסכים האדם לקבל את הצד החמור.
- דתניא: הריני נזיר ע"מ שיהא בכרי זה מאה כור, והלך ומצאו שנגנב או שאבד - ר"ש אוסר, שספק נזירות להחמיר. ר' יהודה מתיר, שספק נזירות אינה פוקעת מספק.
- ב. רבי יוחנן - משנתנו אף כר' יהודה ובברייתא מיקל, כיון שיתכן שלא היה בקופה כלום וכלל לא חלה נזירות, אבל במשנתנו שוודאי שחלה עליו נזירות אינה פוקעת מספק.
- והקשו שעדיין לא מובן מדוע לא נוציאו מהספק ע"י שנראה את הקופה כאילו מלאה קישואין ודלועין.
- ותירצו ר' יהודה סובר כרבי האומר במשנתנו: לגבי האומר הריני נזיר כשער ראשי שאינו מגלח כל חייו כך גם האומר בסתם כמלא קופה התכוון לאחת ארוכה, ולא לכמה נזירויות שונות.

3. מה הקשו על כך שהעמידו את ר' יהודה כרבי?

- א. משנתנו: א"ר יהודה: מעשה היה וכיון שהשלים מת. אם סובר ר' יהודה שקיבל 365 תקופות, לכן העיד שכיון שהשלים מת, אבל אם נזירות אחת בת 365, הרי לא שייך בנזירות אחת לשון השלמה.
- ב. ברייתא: רבי יהודה אומר: הריני נזיר מנין הילקטי קיץ, [ערימות תאנים העומדות לייבוש] ומנין שבלי שמיטה - מונה כל ימיו תקופות נזירות. ותירצו על שתי הקושיות: רק כשהוסיף בלשון הנדר 'מנין' נחשב לר' יהודה כנזירות נפרדות, ואי"ז סותר לדעת רבי. ואע"פ שלרבי עצמו אין הבדל אם הזכיר לשון מנין כפי ששנינו בברייתא, אכן בחלק זה ר' יהודה חלק עליו.

4. אלו ברייתות נוספות של קבלת נזירות שנינו?

- א. הריני נזיר כל ימי חיי, הריני נזיר עולם - הרי זה נזיר עולם שמכביד שערו מיקל, מפני שלא קצב, אפילו מאה שנה אפילו אלף שנים - אין זה נזיר עולם אלא נזיר לעולם שאינו מיקל.
- ב. הריני נזיר ואחת - מונה שתיים, ועוד - מונה שלש, ושוב - מונה ארבע.
- ובאו לחדש שלא נאמר שב'שוב' בא להוסיף כמנין כל מה שקיבל על עצמו עד עתה.
- ג. הריני נזיר הן - אחת, דיגון - שתיים, טריגון - שלש, טטרגון - ארבע, פונטיגון - חמש.

5. שנינו: בית עגול, דיגון, טריגון, פונטיגון - אינו מטמא בנגעים, טטרגון - מטמא בנגעים. מדוע רק בית בעל 4 זוויות מטמא? למטה הוא אומר: קיר קירות, למעלה הוא אומר: קיר קירות - הרי כאן ארבע.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ט"ז באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - ט'

1. משנה - הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה [והיינו שפירש רק דבר שנזיר מותר בו]. כיצד דינו?

א. בית שמאי: הרי הוא נזיר. בית הלל: אינו נזיר.

ב. דעה אחרת בשיטת בית שמאי - רבי יהודה: אף לבית שמאי אינו נזיר אלא נדור הוא מגרוגרות וכאילו אמר הרי הן עלי קרבן.

2. [לפי פירוש א' במחלוקתם] מדוע לבית שמאי נחשב נזיר הרי כתוב בתורה 'מכל אשר יעשה מגפן' ומה סוברים בית הלל?

א. להו"א - בית שמאי - סוברים כר' מאיר שאין אדם מוציא דבריו לבטלה, ותולים שהתכוון לדבר אחר שיש לו קיום.

בית הלל - סוברים כר' יוסי שבגמר דבריו אדם נתפס, ולכן זה נדר ופתחו עמו שבאמירתו 'גרוגרות' מגלה לנו שלא היתה כוונתו לידור. ונדחה שלבית שמאי יקשה הרי נדר ופתחו עמו הוא.

ב. אלא - בית שמאי - כרבי מאיר, שאין אדם מוציא דבריו לבטלה, וכיון שאמר הריני נזיר נהיה נזיר, וכשאמר מן הגרוגרות ומן הדבילה הוא בא לחזור בו ולשיטתם שאין שאלה בהקדש אף אין שאלה בנזירות.

בית הלל - כר' שמעון לגבי האומר הרי עלי מנחה מן השעורין שפטור הוא כיון שלא התנדב כדרך המתנדבים. [לת"ק יביא מן החיטין]

3. במשנתנו הובאו שתי דעות מה דעת בית שמאי ובית הלל לגבי נזיר מגרוגרות, אלו דעות נוספות הובאו בכרייתא?

א. לשון א' ברבי נתן: בית שמאי - אם פירש אח"כ שהתכוון לאוסרם כקרבן, נדור מגרוגרות. ואם לא פירש נזיר הוא.

בית הלל - אם פירש נדור הוא. ובכל אופן אינו נזיר. [ב"ש סברו לה כר"מ וכו' יהודה במשנתנו וב"ה סברו כר' יוסי],

ב. לשון ב' ברבי נתן: בית שמאי - אם פירש נדור ובכל אופן אינו נזיר.

בית הלל - בכל מקרה לא נדור ולא נזיר. [ב"ש כרבי יהודה, וב"ה כר"ש]

4. מה הדינים לגבי מי שלא פירש מנחתו?

א. ת"ק - האומר הרי עלי מנחה להביא מן השעורים - יביא מן החיטים,

ב. הרי עלי קמח - יביא סולת מנופה, כיון שמנחת נדבה רק מסולת,

ג. להביא שלא בשמן ולבונה - יביאנה בשמן ולבונה,

ד. חצי עשרון - יביא עשרון שלם,

ה. עשרון ומחצה - יביא שנים, כיון שהמנחה באה רק עשרון שלם. ר"ש פוטר, שלא התנדב כדרך המתנדבים.

5. מי הוא התנא במשנה הנ"ל שפסק שיביא מן החיטין?

א. חזקיה - כבית שמאי [לפירוש א' במשנתנו] שמפרשים שהתכוון למנחה רגילה ואח"כ התכוון לחזור בו ואין שאלה בהקדש.

ב. ר' יוחנן - אף כבית הלל ומדובר שאומר אח"כ אילו הייתי יודע שאין נודרין שעורין הייתי נודר חיטין.

6. במה עוד נחלקו חזקיה ור' יוחנן?

א. חזקיה - דווקא כשאמר שעורים, שיש מנחות שבאות מן השעורים, אבל אמר מן העדשים - לא מביא כלום, כיון שבוודאי לא טעה.

ולפ"ז צריך לומר שחזר בו חזקיה מדבריו לעיל שת"ק הסובר יביא מן החיטין הוא כב"ש כיון שעדשים לגבי מנחה כגרוגרות לגבי נזיר.

והטעם שחזר בו כיון שהוקשה לו דברי המשנה - מדוע שנינו 'מן השעורים' ולא 'מן העדשים' שהוא חידוש יותר גדול.

ורק לפי ר' יהודה במשנתנו ת"ק כבית שמאי.

7. רבי יוחנן - אפילו מן העדשים לת"ק מביא מן החיטין. ומה שאמר ר' יוחנן שחייב רק באומר 'אילו הייתי יודע שאין נודרין וכו' כוונתו לדבריו דחזקיה,

מדוע חזרת בכך משום שלא כתוב 'עדשים'? יתכן שלא מביעיא כשאמר מעדשים שמביא חיטין כיון שיש לומר שחזר בו ואינו מועיל, אלא אפילו

כשאומר משעורין לא אומרים שכוונתו שאם שייך שתקדש כמנחת העומר או סוטה שבאות מן השעורים תקדש ואם לאו ולפ"ז לא תקדש, אלא

אף בשעורים התכוון מנחה כהלכתה וחזר בו ואינו מועיל.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי י"ז באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - י'

1. **משנה - אמר: אמרה פרה זו הריני נזירה אם עומדת אני, או אם אמר: אומר הדלת הזה הריני נזירה אם נפתח אני. כיצד דינו? בית שמאי - נזיר. בית הלל - אינו נזיר.**
אמר רבי יהודה: אין כוונת בית שמאי שחלה עליו נזירות, אלא שנאסר עליו בנדר אם פירש אח"כ 'הרי פרה זו עלי קרבן אם עומדת היא'.
2. **מה טעמיהם של ב"ש וב"ה, ובאיזה אופן עוסקת משנתנו הרי פרה אינה יכולה לדבר?**
 - א. **רמי בר חמא - מדובר שהיתה פרה רבוצה לפניו, ואמר: כסבורה פרה זו שלא תוכל לעמוד לעולם ואומרת בליבה אם אעמוד מעצמי ינזרו אנשים מבשרי, ולפ"ז כוונתו לומר הריני נזיר מבשרה אם עמדה מאליה, ואח"כ עמדה מאליה, ולשיטתו לעיל בגרוגרות - לבית שמאי אף נזיר מבשרה ינזר מהיין, ולבית הלל גם כן אינו נזיר.**
[סדר הדף הממשיך מכאן, יובא בשאלה הבאה]
דחה רבא: הרי לא שנינו 'אם עמדה מאליה'.
 - ב. **ביאר רבא - כגון שהיתה פרה רבוצה לפניו, ואמר שאומרת בליבה אם אעמוד הריני לקרבן נזיר, וכשמספר נחשב כאומר הרי עלי קרבן נזיר. ונדחה - בשלמא פרה בת קרבן היא, אבל דלת אינה בת קרבן.**
 - ג. **אלא אמר רבא - כגון שהיתה פרה רבוצה לפניו, ואמר שממאנת היא לעמוד ואמרת בליבה הריני נזירה אם עומדת אני ובהתנגדותו אומר הריני נזיר מיין אם לא עמדה ואח"כ עמדה מאליה, לבית שמאי - כוונתו העיקרית שיעמידנה בעצמו והרי לבסוף לא הוא העמידה. לבית הלל - כוונתו העיקרית משום שהיא רבוצה והי לבסוף נעמדה. ונדחה: ונדחה שפירוש זה לא מתיישב עם דברי ר' יהודה בסיפא.**
 - ד. **אלא כגון - שאמר: הפרה חושבת לא אעמוד ואם יעמידוני ינזרו מבשרי, ונחשב כאומר אדרבה אני אעמידנה והריני נזיר מבשרה אם לא עמדה ואח"כ עמדה מאליה, לבית שמאי - כוונתו העיקרית שיעמידנה ומקבל נזירות אם לא יעמידנה והרי לבסוף לא העמידה. לבית הלל - כוונתו העיקרית משום שהיא רבוצה ומקבל ע"ע אם תשאר רבוצה והרי עומדת היא. [ומשמע שאם לא תקום אף לבית הלל יהיה נזיר, לפ"ז מה שאמרו בית הלל 'לא הוי נזיר' לטעמם של בית שמאי וכו']**
3. **[שייך לע"א לאחר פירוש רמי בר חמא] מדוע הוצרכו בית שמאי לומר שיטתם בשלש מקומות - גרוגרות פרה ודלת?**
 - א. **מגרוגרות לחוד היינו חושבים שנחשב נזיר כיוון שמתחלף בענבים, אבל בשר לא מתחלף בענבים.**
 - ב. **מבשר לחוד היינו חושבים שנחשב נזיר כיון שבשר ויין מצודים בהרבה מקומות ויש מקום לומר שטעה.**
 - ג. **ואם לא היה נאמר דלת היינו חושבים שכיון שהיא אין לה שום קשר ליין, אינו נזיר.**
 - ד. **ואם היה נאמר רק דלת היינו חושבים שרק בה לבית הלל אינו נזיר.**